

LA CAMPANA DE GRACIA.

DONARÁ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA.

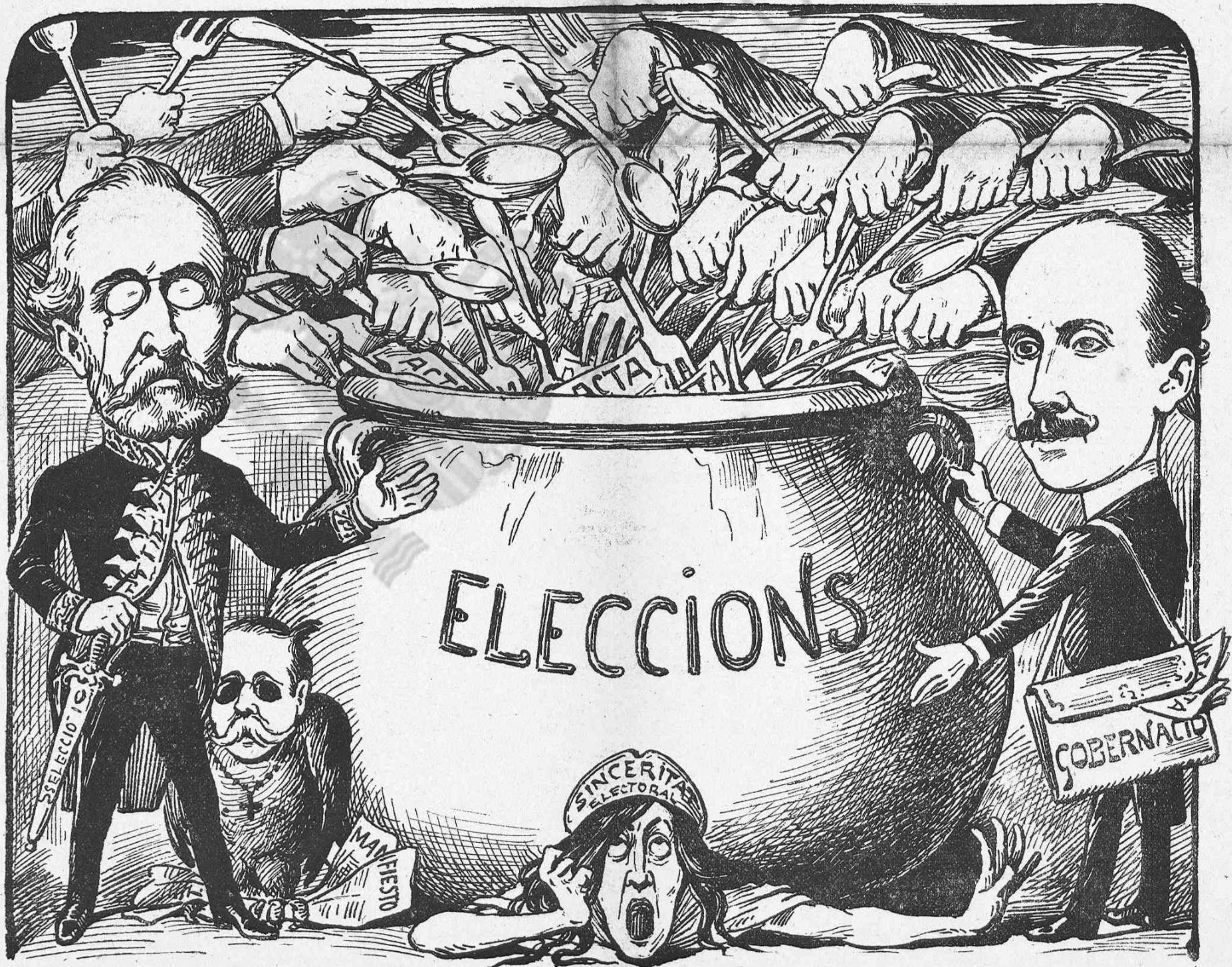
CADA NÚMERO 5 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA.

Números atrassats: 10 céntims

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: Llibreria Espanyola, Rambla del Mitj, 20, botiga.
BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pesetas 1'50
Cuba, Puerto-Rico y Estranger, 2'50.

EL GRAN TUPI

¿Y la Sinceritat electoral? ¡¡Reventada!!

LAS ELECCIONS DE DEMÀ

A ho havem dit altres vegades: aspiravam nosaltres à que las eleccions de demà fossen, quan menos à Barcelona, una manifestació imponent del entusiasme republicà, contra tot lo que ha avergonyit à Espanya en aquests últims temps. Anhelavam que de la ruda batalla 'n sortís un gran triomf, y ab ell una base ferma de intel·ligència successiva entre tots los elements que aspiran à la implantació de la República, desde la extrema dreta à la extrema esquerra, ja que tots sustentan lo mateix ideal, y à tots ens lliga igual interès enfront dels reaccionaris, enemics jurats de les llibertats modernes.

Desgraciadament no han comprés aquesta necessitat imperiosa 'ls elements que tenen al seu càrrec la direcció de les distintas fraccions republicanes, ó si l' han compresa, l' resultat es igual, puig no s' han sabut entendre.

Quan ni en moments tan crítics com los actuals, en que l' abnegació y la serenitat de judici hauran hagut de imposar-se à tota consideració secundaria, no 'ls ha sigut possible preescindir de certs ressabits funestos, ja casi desconfiém ce que may mes puga trobarse 'l camí queaconsellan la rahó y l' bon sentit, à lo menos mètressubsisteixin las actuals organitzacions republicanes. Organitzacions sols de nom, que 's consumen en son aïsllament, y que l' dia que tractan de posar-se en contacte, es sols per acabar demostrant qu' entre unas y altres s' alsua una muralla infranquejable de mesquinats y petiteses.

No culpém à cap d' elles en particular: totes son acreedoras à igual censura: lo mateix las que fugen de la lluya, que las que hi van en circumstancies poch honoroses; lo mateix las que deprimeixen l' esperit del cos electoral adoptant un retraiement sempre injustificat, que las que 's prestan à recullir las miserables engrunas que à la seva disposició deixin los tarquius y tupinaires del caciquisme.

Unas y altres fan obra anti-republicana.

**

Lo mateix que à Barcelona, ha passat à Madrid.

De las dos primeras ciutats espanyolas de las quals havia de brotarne la llum explendent, no 'n surten mes que mals exemples, y en últim terme l' trist espectacle de la impotència.

Senyal es aquesta que vé à demostrar que las gerarquies superiors dels grups republicans son las que revelan una incapacitat major pera empindre una acció resolta y fecunda.

En contraposició à tanta miseria, veyém ab gust la briosa lluya entaulada en alguns districtes forans de Catalunya, en los quals totes las fòrsas republicanes se mouhen guiadas per un mateix impuls.

D'ells, dos sobre tot, ens interessan extraordinàriament per las circumstancies especials de la campanya comensada: tals son: la circumscripció de Tarragona y 'l districte de La Bisbal.

En la circumscripció tarragonina totes las fòrsas republicanes, lo mateix els federalists, que 'ls elements de la fusió, y fins el grup dels republicans històrichs de Reus, que sustentaven encare las aspiracions possibilistes de 'n Castellar, traballan ab entusiasme pel triomfo de la candidatura de 'n Pi y Margall.

En lo districte de La Bisbal, minat fins ara pel caciquisme mes asquerós que n' havia fet presa, en detriment de la robusta vitalitat del partit republicà, aquesta vitalitat renaix vigorosa, y per primera vegada, després de la restauració, los republicans de totes las fraccions apareixen units estretament en defensa de la candidatura de nostre amic y probat corregional D. Joseph Lletjet y Sardá. Los meetings celebrats en las principals poblacions del districte han encès per tot arreu un gran calor d' entusiasme, auguri de segura victoria.

Mirinse en aquests dos exemples els que tan desacerdàdam dirigeixen la política republicana, lo mateix à Madrid que à Barcelona.

P. K.

LTRA vegada 'ls carlins van molt moguts com si la xardor de la primavera 'ls encengués las sanchs.

A Madrid van reunir-se à fer una arrossada amanida ab discursos tremebunds. Y 'l govern reaccionari que persegueix ab tanta

sanya à la premsa liberal, els va deixar descantellar à la mida del seu gust.

En algunes províncies diu que ho tenen tot amanit per tirar-se à la muntanya, així que 'l rey de las húngares dongui 'l crit de «Arri!» No falta qui assegura també que han lograt efectuar un desembarch de salpessers de repetició en la costa cantàbrica. Y 'l govern no ha vist res. Naturalment: està tan ocupat ab això de las eleccions!....

**

L' alsament carlí no es temible perque puga donar per resultat—y avuy menos que may—el triomfo de una causa anacrònica, mil voltas malehida, que la civilització moderna retxassa obertament.

Ho es tan sols pel desgabell que podrà produhir, avivant la gassussa dels inglesos, que ja fa temps que 'ns tenen l' ull à sobre y esperan sols un pretext per intervenir en los nostres assumptos, realisant à Espanya una segona edició de lo que han fet à Egipte.

En aquest concepte la faramalla carcunda se 'ns ofereix com una manada despreciable de traidors.

L' últim párrafo del últim discurs de 'n Pi y Margall. «¿No tindrà remey la nació? Difícilment, com no passi per una revolució radicalíssima.»

May del mon s' ha dit ura veritat mes gran en mènys paraules.

Té molta rahó un periòdic de Madrid que à propòsit de las eleccions diu lo següent:

«Aquí no ha passat res. Y 'ls polítichs funestos se mouhen y remouhen, y 's presentan ab arrogància insultant à demanar l' apoyo de sus propias víctimas, ó demanar lo vot del pagés à qui han empobrit, del pare à qui han deixat sense fill, del pobre obligat à qui teñen mitj mort pels desordres é incapacitats administratives que han presidit la guerra.»

Es molt trist què no hi haja à Espanya la suficient virilitat per acabar ab questa cäfia de miserables que després de haver trossejat à la nació, ara s' entretenen jugant ab las sévases despullas.

Si son cert els informes que han arribat fins à nosaltres es intútil que 'ls contribuents esperin la supressió del impost *extraordinari* de guerra que sobre l' import de totes las contribucions venen sufrint des de l' any econòmic prop passat. En Villaverde està empenyat en sostenirlo. El necessita com el pá que menja.

Y lo qu' ell dirá:—La guerra encare dura. La guerra contra la butxaca dels contribuents, no s' acabará may més!

Lo funcionament dels tribunals de honor ha inspirat un article al avi *Brusí*, titulat: «CARNE À LAS FIERAS.»

Ja comprenderán que las fieras som els espanyols que demaném justicia.... Desgraciadament no 'n tastarémany greyre de aqueixa carn. Es tan podrida que ni las fieras se la menjan.

En Salvochea, després de sufrir vuit anys de presiri, per sus ideas socials, ha arribat à Cádiz, sent objecte de una recepció popular de las mes caluroses y entusiastas.

Ben clar se veu que 'l poble s' apassiona sempre pels homes de enteresa, que no reparan en sufrir lo martiri, en defensa de las seves idees. Encare hi ha temeraments varonils que no desdeixen; encare hi ha multituds que saben entusiasmarse; encare hi ha esperança!

S' ha obert el període de la rectificació de las llistas electorals. Convé que tots els ciutadans acudeixin als baixos de las Casas Consistorials desde avuy fins al 20 del corrent à examinar si hi están compresos, à fi de fer en cas necessari la oportuna reclamació. D' altra manera, no tindrán dret à queixarse, si després se troben ab que no poden votar. Si tots els ciutadans cumplieixen à el seu deber, la legalitat electoral de Barcelona deixarà al últim de anar coixa.

Un economista extranger de molta experiència treu els comptes del Estat espanyol, y troba que mentres els ingressos ab prou feynas poden arribar à 800 millions de pesetas, els gastos escedeixen de 1,500 millions.

Y à pesar de un déficit tan enorme, 's van pagant cupones y no 's rebaixa un céntim de las assignacions que percibeixen els que viuen arrapats à la mamella del pressupost. Si faltan diners, se 'n enmatllevan, y que vaja rodant la bola.

Y 'ls bolsistes vinga fer pujar los valors públichs, com si 'ns trobessim en lo millor dels mons, sense tenir en compte, allò que diu la copla castellana:

«Aquel que más alto sube
más grande el porrazo dà.»

De un periòdic alemany, que per lo vist ens coneix molt bé:

«Espanya está boja ó cega. En los últims programas

regeneradors donats després del desastre per en Silvera, per en Polavieja, per en Weyler, per en Canalejas, pel Congrés administratiu, per l' Assamblea de las Cámaras de comers, etc., etc.; se parla de tot, de totes las vellas trapacerías de la política espanyola, de tot, en fi, menos del mestre d' estudi.

Y Espanya no tindrà exèrcit, ni marina, ni ciència, ni literatura, ni arts, ni indústria, ni comers, mentres no tinga escolas de primera ensenyansa; mentres caixi de mestres bons educadors.

»Sens dupte digné Víctor Hugo pera l' Espanya de avuy, lo que va escriure pera la Fransa de 1865: «En tot poble hi ha un llum: el mestre; y un apagador: el capellà.»

A fi de satisfer la legitima curiositat dels nostres lectors, publicarem en lo present número 'l retrato del Capità Verdades (D. Joan de Urquia) y del general Tejeiro. Es aquell, l' intrèpit denunciant dels escàndols filipins, qual publicació ha donat lloc à que 's constituis un tribunal de honor, davant del qual ha tingut de compareixer l' últim, per pesar demont d' ell la major part de las inculpacions formuladas pel Capità Verdades.

CARTAS DE FORA. — *Tarrasa.* — Lo dia de Pasqua van sortir dos grups de caramellas, cantant uns versos mol aixerits, que s' relacionaven ab la qüestió del forn cooperatiu de que va ser despossedita una honrada societat obrera, per medi de una escriptura que 's firmà, aprofitantse de la suspensió de las garantías constitucionals. Lo públic aplaudia las alusions, que transparentan el disgust ben justificat per cert dels traballadors desposseixits. — Aquí va per mostra una de las citades còplas: «Un parell de tipos—à Tarrasa hi ha—que à la classe obrera—un forn van robà. — Y ab tota la barra—y fentse 'ls honrats—per carrers y plassas—van molt descarats. — Qui no te vergonya—tot lo mon es séu—ja podéu ben dirli—si algún ne trobeu—Se li pot dir: rater—granuja ó pillet.—Digali sombrero—digali barret.»

. . . *Cambrils.* — Escena que ha passat à la iglesia. L' ensotanat està dihent l' ofici: se sent el grinyol de un gos, que sens dupte ha entrat à missa en busca del seu amo. — Trayéu aquesta bestia—crida l' ensotanat. Y no tentint probar a cridar, se treu la casulla y tots els ornamentals que portava, y à marxes dobles se 'n vén en busca de la bestiola. Pero aquella era fora, y al entrar-se'n torna al altar à continuar la feyna interrompuda; pero estava tan excitat, que va dir que l' amo del gos era mes bestia que 'l gos mateix y va acabar dient qu' eran uns cafres. Tot per criar gos, sense pensar que també 'n criava Sant Roch y ell y la bestiola figurau en los altars.

. . . *Caldas de Montbui.* — Los que volen completar l' obra de regeneració convindrà que haguessin visitat l' antich cementiri de questa vila situat darrera l' iglesia ahont fa 14 ó 15 anys que no s' hi ha enterrat cap difunt. Per las miras egoïstes d' edifici allí la rectoria, l' envejable tranquilitat y feix de toro del ensotanat ha permés, consentit y hasta iniciat que sense consentiment dels veïns se 'ls haja pres la propietat dels ninots que hi tenian, tirantlos à terra y produint la mes bárbara barreja d' ossos, fustas, pedras y mahóns. Per aprofitar potser aquestas últimes coses s' ha arribat à calar foix à las cendres dels nostres pares. Comprendem qu' això sigui digne de una kàbila salvatge, pero no de la civilizada Espanya. L' ensotanat que admet semblant profanació no hi té cap parent en lo cementiri destruït. ¿Cóm las autoritats de Caldas consenten lo que 'ls v. his no han pogut evitar?

PER ENDAVANT

No es precis ser profeta. Avants d' alsarse lo teló del teatre electoral, vuli esplicar tota la comèdia desde l' comensament fins al final.

Si després algun manso 's desespera per no haver mos consells à temps seguit, y 's troba que li han fet una rifada, no serà que l' hajin advertit.

Ohium ab atenció. Si m' equivoco y no passa lo que ara us contaré, me comprometo... à ferme silvelista y à dir públicament que tot va bé.

Miréu entorn: las urnas vos esperan, cad' una té la forma d' un tupi; votéu tranquilament que al cap y al últim sortirán los que tenen de sorti.

El govern ha jurat que va de serio, y no es fàcil que falti à lo pactat: la cosa marxarà com una seda, ab tota correcció y legalitat.

Els vots caurán à plechs à dins de la urna, els morts se posarán en moviment y quan d' extender el acta arribi l' hora.

d' un 10 y un zero més se 'n farà un 100.

Hi haurà naturalment moltes protestas, que serán i retxassades, com es just.

¿Qui no sab que en aquestas circumstancies hi ha gent que fa la víctima per gust?

Combinada la cosa ab tota regla, cumplint la voluntat dels governants, sorirán elegits trenta Garcias, vintiquatre Fernández, sis Guzmans;

Cinquanta coneguts de 'n Polavieja, nou nebots de 'n Silvela y deu cosins, tota la parentela de 'n Sagasta,

cincze republicans y cinch carlins.

No hi faltarán tampoch aquells patricis que fan de diputat quaranta anys hui, ja sigui per tenir districte *propri*,

ja sigui per saber molt de nadà.

Ab aquests elements, cuberts d' essencias, enguantats y de frac, com es corrent,

LTRA vegada 'ls carlins van molt moguts com si la xardor de la primavera 'ls encengués las sanchs.

A Madrid van reunir-se à fer una arrossada amanida ab discursos tremebunds. Y 'l govern reaccionari que persegueix ab tanta

al arribar la fetxa convinguda
veurém obri'l congrés solemnement.

¡Memorable sessió!... L'immens Silvela presentarà'l govern.—«Miréu!—dirà:
»jaquests son los que venen á arreglarlos!
»jaquests son los que us tenen de salvá!»
¡Quins discursos més plens de patriotisme!
¡Quins esclats més brillants y més sentits!
Al ressó d'aquells xorros d'eloquència,
hasta'ls banchs quedarán mitj enternits.
La dreta aplaudirà «com un sol home»,
l'esquerra somrirà amistosament,
y el centre, perque'ls altres no's disgustin,
farà d'escolanet y dirà amén.

Després vindrà'l moment d'anar per feyna.
La guerra!... ¿Per qué s'ha de discutir?

¿No val deu mil cops més deixarlo corre
y pensà ab el demà més que ab l'ahir?

Lo passat iqué dimontrial passat quedà:
siguém nobles y práctich, jolvidéml!...
borrém aquest capítul de de-ditxas
y à veure si á la fi 'ns regenerém.—

Posada la qüestió en el bon terreno,
las Corts començaran á traballà,
y vinga votar lleys á corre cuya,
y vinga fer pastels d'aquí y d'allà.

Un impost als que viuen en família,
un recàrrec a aquells que viuen sols,
un nou pago als que prenen xacolata,
un sello sobre'ls naps, un á las cols.

¿Parlar d'economías? Ni somiarlo!
Mentre duri la santa bona fe
y el país vulgui anar rodant la sinia,
lo que importa es teni'l ventre ben ple.

Un mes ó dos d'arengas y discursos,
tres ó quatre incidents de sensació,
las Corts se tancaran qualsevol dia
y à què se'n haurà tret de la funció?

Pues, que tot seguirà del mateix modo:
els murris camparán tranquilment,
el pa continuará anant á cinquanta
y el poble sense calsons y rebent.

C. GUMÀ.

LOS ESCÁNDOLS DE FILIPINAS

JOAN DE URQUÍA (*El Capitán Verdades*).

LO GENERAL TEJEIRO.

SISTEMA INFALIBLE

UINA derrota era aquella? Ni jo mateix ho sabia: la tercera, la quarta, la quinta... ja havia perdut'l compte.

Res, que m'havia proposat ser diputat, y'l destino s'havia empenyat en no deixarmen ser.

¿Y perquè no n'havia de ser, en un país ahont pot dirse que n'ha sigut tothom? ¿Perquè, vejam?

Si jo hagués tingut la pretensió de ser... ¿qué diré?... bisbe, ó tenor còmic ó príncep de la milícia, els meus repetits fracassos haurian sigut fins á cert punt explicables; pero xifrantme únicament les meves aspiracions en posseir la investidura de diputat ¿per què aquest ensanyament de la sort y aquesta continuada serie de desenganyos?

Jo m'posava las mans al pit y sense immodestia m'atrevia á dirhos persistència com la meva no l'havia tinguda mai ningú. Podrian tirarme en cara la falta d'èxit en las meves tentativas, pero jaccusarme de falta de constància?

Respecte á aquest punt, estava tranquil: ho havia probat tot, lo que's diu tot. No més me faltava presentarm-me punyal en mà en un col·legi electoral á l'hora del escrutini, y assassinariá tota la mesa per falsificar després l'acta en favor meu.

La primera vegada que m'vaig presentar, vaig anar com si diguissim de quinto. Grans programes pels cantons, prometent fer la felicitat de tots los que m'votessin hasta la quarta generació; homes á las portes dels col·legis repartint candidatures... y res més.

Vaig tenir tres vots; l'un d'ells, el mèu.

Al venir les segones eleccions, allisonat per la experiència, ja vaig conjuminar amb més picardia. Circulars a tots els electors del districte, besa-las-manoz y visitas als meus coneixuts, seductoras proposicions fetas á l'orella dels presidents de les mesas.

Disset ciutadans van votarme, contantm'hi á mi entre'ls disset. Sempre hi recordat ab íntima gratitud á aquests setze electors anònims que tan espontàneament van otorgarme la seva confiança!....

A la tercera vegada, me'n vaig anar directament al govern civil.

—Deu lo guard: un servidor soch candidat.

—Per ahont?

—Aquí estan los meus apuros. ¡Per ahont!... Per en lloc: no tinc districte.

—¿Y donchs? ¿qué desitjaria vostè?

—Que'l govern tingüés l'amabilitat d'encasillarme.

—¡Impossible! No hi ha cap districte vacant: tots estan repartits.

—¿Tots? ¿Y'l de Mora de las Canyas?

—¡Es cert! M' havia passat per alt: una vacant á última hora!... ¡quina delicia!... —

Resultat: que'l districte que's pot dir que jo l'havia descubert, va servir... per contentar a un candidat de més emprenyo, que ja havia perdut las esperances. ¡Vaig alsar la llebra, perque un altre se la menjés!

Vela la quarta tentativa, y... tan desgraciada com las anteriors: ni sobornos, ni rodas, ni una que altre tupinadeta; res m'ha fet profit. ¡Derrotat com sempre!...

¿Qué'm queda que ferara? Perque jo, ningú m'ho tru de la cepsa, vull ser diputat, costi lo que costi, encare que hají de somoure tot l'edifici social.

Té... aquí teniu á don Ricardito, aquest que ara passa... Sense'l meu renom y sense la meva experiència, s'presenta ara per primer cop, y, arribar y moldre, ja ha sortit elegit... ¿Si li preguntés a'n ell mateix?... ¡Don Ricardito!

—Me cridava?

—Si senyor, voldria que tingüés la caritat de dirme quins traballs, quins esforços ha fet per sortir triunfant del urna....

—¿Jo?... Absolutament c.p.

—Pero no ha imprés alocucions, ni repartit candidaturas, ni corromput presidents?

—No senyor: no hi fet mes que una cosa.

—¿Quina?

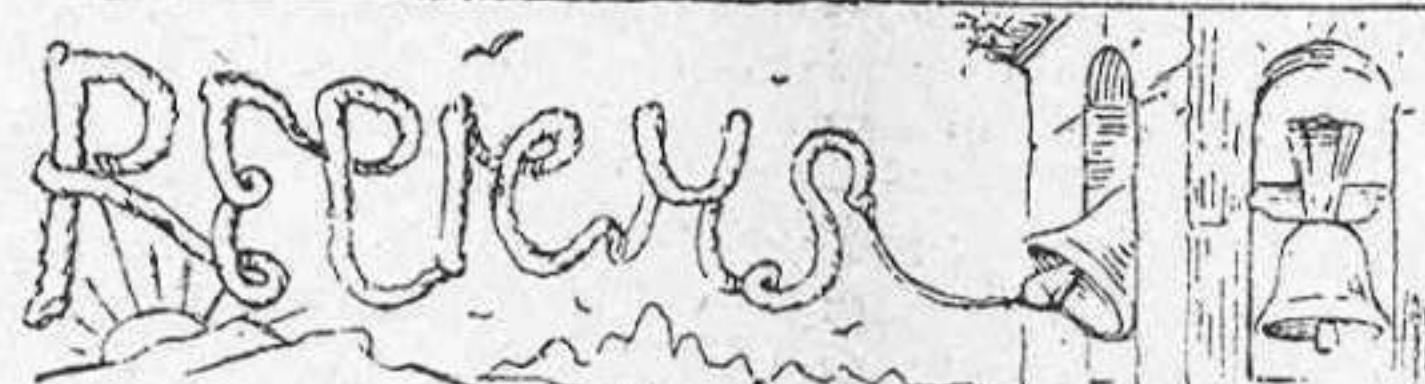
—Casarme previament ab la filla d'un ministre.

¡Hermosa ocurrencia!... Demà mateix començo á... Es dir, demà mateix, no; que en aquest país avuy s'és ministre y demà no se'n es. Quant torni á haverhi eleccions de diputats, dos mesos avants de verificarsa, demano la mà de la filla del primer ministre que se'm posi á tret.

¡Quina felicitat!... Sortiré com don Ricardito, sense mals de-cap, sense passos, sense desembolsar un céntim!...

¡Així si que deu donar gust acudir á la lluyna!...

FANTASTICH.

LS electors monárquics del districte de Granollers, y fins aquells republicans de Badalona qu'exerceixen de monárquics, han d'estar contentíssims.

Y ab rahó: perque en totes las eleccions els hi donan sempre un candidat de l'aristocracia.

De primer, el marqués de Mont-roig; després el marqués de Cene-te, y ara últimament el marqués de Santa Isabel.

Ja veuen ab quina gent se tractan... Sobre tot l'últim que á mes de marqués es fabricant. De manera que si no té la sanch blava, no serà perque no usi molt aquest color en los seus estampats.

Ab tot, els republicans poden ferli un gran favor. Si'l derrotan, el deixarán blau.

L' altre dia van cubrirse vinticinch grans d'Espanya.

Vinticinch grans!...

Tota fina granallada. No es extrany que tothom grati.

A Tortosa s'han estat repartint bonos, concebuts en la següent forma:

«DONATIVO de D. Isidro Gassol y Civit, candidato a la Diputación a Cortes por el distrito de Tortosa.

NÚMERO ...

»Bono en pan, tocino, habichuelas y arroz.

»Se reparitará á los pobres el domingo, 9 del actual, a las tres de la tarde, en el patio de la Merced.»

Aquí tenen un document autèntich que patentisa la manera (prohibida per la llei) que de fer electors tenen certs candidats monárquics.

Els atipan de pa, de monjetas, d'arrós y hasta de tocino.

Cá, si per complaire als seus electors son capassos de tot, fins de arrancarse la cansalada.

Nada menos que sis columnas de la *Gaceta* té l'última circular dirigida als Tribunals per en Durán y Bledas.

Vaig creyent que á'n aquest ministre l'escriure li ha fet perdre l'obrar.

Es admirable la bona estrella del general de las ulleras fumadas. Va portar al govern el sentit reaccionari, per atreure's l'apoyo de'n Nocedal y 'ls seus missatges, y á las primeras de canvi se'n ha anat á fer ali ab els carlins.

Pero consolis, D. Camilo!

Si al tornar de Filipinas, els nocedalins li vanregar una espasa, ara, al entrar á formar part del govern, li han donat la vaina.

En lloc de pagar sous, consignacions y cupons, pels quals no hi ha fondos y s'han d'enmatilevar ¿no valdrà mes arreglar lo pressupost de una vegada, exigint als acreedors del Estat un petit sacrifici?

Lo que fa avuy lo ministre de Hisenda tendeix tan sols á sortir de apuros de moment, agravant en cambi l'estat de la nació, perque la bancarrota que ha de venir necessariament siga mes espantosa.

Fa com aquells metges de mala fé, que podent curar á un malalt, allargan la malaltia al objecte de poder cobrar major número de visitas.

Lo general March va escriure una carta una mica fortà á'n en Polavieja, queixantse de que en los últims ascensos no se li hagués fet justicia, y'l general de las ulleras fumadas li ha plantificat dos mesos d'arrest en un castell.

Senyemnos, donchs, y diguem: Sant March, Santa Creu, Santa Bárbara no ns deixe.

Y parodian uns versos de'n Bartrina, exclamem:

«Es molt original:
á Espanya hasta'l disgust es general.»

Lo valent periódich *El Progreso* de Madrid ha sigut víctima de una nova denuncia.

Mentre gobernin els reaccionaris, el progrés es impossible.

Un capellá de Palma de Mallorca va dir desde'l cubell místich:

«La intransigencia es el fonament de la religió católica, y la inquisició ha d'exterminar las creencias contrarias als dogmas cristians.»

Així m'agradan els gossos... sense bossal que 'ls privi de obrir la boca.

De aquesta manera quan se'l dona la bola, se la tragan.

Espanya ha de morir: no hi ha remey per ella.

Pero vamos á veure: ¿sabrian dirme de que morirà?

¿Morirà de gana? Ho dupto molt: mentres quedí un bri d'herba, hi haurà sempre qui pasturi.

Morirà escolada? No es probable. Fa ja molt temps qu'Espanya está demostrant que sense sanch á las venes també's pot viure.

No hi donguin mes voltas. Si no cambian las cosas radicalment, l'à pobra Espanya morirà... de fàstich.

Noticia.

Lo Tribunal de Haute Loire (Fransa) ha condemnat á 18 mesos de presó á un capellá del col·legi de Rocheaunaud, acusat de haver comès atentats contra'l pudor.

Està vist: certs ensotanats son tan celosos, que quan se veuen ab el salpassé á las mans, no poden contenir-se!

EL GAS DE AGUSTINA SOLER

No 'ns fou possible la setmana passada donar compte de la detenció de Agustina Soler, puig ja teniam lo número en màquina, quan ens enteravam de la notícia. Lo únic que 'ns apressurarem à fer sigüé contribuir à la suscripció oberta en la administració de *El Diluvio* ab una cantitat igual à la que hi posà aquell periòdic al inaugurarla. Lo mateix feu lo senmanari *La Esquella de la Torratxa*.

La notícia de la detenció de Agustina Soler, víctima de las intrusions del clericalisme, va caure com una bomba entre 'ls elements avansats de Barcelona. A pesar del incomprendible silenci de una part de la premsa diaria que blassona de lliberal è independent, entre la qual s'hi conta *La Publicidad*, tothom va enterarse del fet ab verdader escàndol, y no hem de repetir els comentaris que's feren y's fan encare entre 'ls amichs de la llibertat de conciencia y de la inviolabilitat del domicili.

Un mossó d'esquadra, vestit de paisà, va detenirla dijous cap al tart en son domicili del carrer de la Corribia, trasladantla al quartell de la Plaça del Rei; de allí varen acompañarla al Palau de Justicia, passant la nit en un dels calabossos ab altres tres detingudes, y 'l matí del divendres la portaren à la presó, ocupant de moment una cambra de preferència de la secció de donas.

Encare que al principi se li permeté comunicarse ab las personas que passaren à visitarla, desde la tarde quedà completamente aislada en un dels calabossos del teatre de aquell establiment. Se diu que assistint à una plàctica que un capellà dirigia à las presas, l'Agustina Soler, exasperada exclamà:—;Embusterol!... Mes qu'embusterol!... Vosaltres teniu la culpa de la mort de la meva mare!—Per tal motiu, s'assegura, que se li imposà una correcció disciplinaria.

Lo cert es que desde llavors quedà privada en absolut de tota comunicació. Las moltes persones que tractaren de véurela, no ho pogueren conseguir. Las germanes de la caritat que tenen al seu càrrec la secció de donas, responian ab evasivas, havent donat à entendre qu'estava de observació, subjecte al dictamen del metge. Molt arribaren à creure que tractaven de ferla passar per boja, y fins que conseguiran ferli tornar, extremant l'aisllament à que la subjectavan. En moltes imaginacions se reproduzia ja'l recor de los tormentos de Montjuïc.

Per fortuna aquest estat de rigor alarmant, cessà el dilluns gràcies à la intervenció del digne president de la Sala de lo Criminal de l'Audiència D. Lleó Bonet, qui prestant atenció à las vivas instancies del públic, passà à visitar à la presa, y ordenà que se li tinguessin totas las consideracions compatibles ab lo seu estat. Desde llavors fou trasladada al departament de l'enfermeria, y pogué rebre no sols la visita del seu advocat defensor Sr. Hurtado, sino també la de moltes persones ansiosas de prestarli 'ls seus consols.

Entre 'ls que mes han traballat en favor de la víctima de la intolerància clerical, s'hi conta un gran número de senyoras amigas de la llibertat de conciencia, las quals, entre altres gestions, presentaren dimars una instància suscrita per 210 firmas, demandant en termes molt sentits, al jutje del Parch, l'excarralació de la presa.

Lo Jutje Sr. Pascual Español dictà providència en lo sentit de que no hi havia llech à provehir per no ser part en causa cap de las firmants del transcrit document.

LA VÍCTIMA DEL CLERICALISME

Agustina Soler

L'advocat defensor, Sr. Hurtado, s'encarregará de formular la mateixa petició en forma legal, sent d'esperar que serà degudament atesa.

Lo moviment de simpatia en favor de la presa va creixent de dia en dia.

La suscripció oberta pel *Diluvio* se va cubrir per centenars de suscriptors que acuden à depositar sos modestos donatius. Alguns l'acompanyan ab lemas y acudits que converteixen aquell acte benèfic en una verdadera manifestació anti-clerical. Els xarrupa llantias que provocaren el conflicte ab las sévases intemperancies han de tragir molta saliva.

Per iniciativa del Comitè municipal del partit republicà federal de Barcelona s'està preparant una manifestació de pro-

logran lo que desitjavau: Maria Birbe es à la fi sacramentada: la enfermetat se ceba en ella desde llavors ab doble violència y à las pocas horas es cadáver. ¿Qui no comprén, qui no participa del desbordament de desesperació de la seva filla?

Las paraules duras que pronuncihi, en lo successiu, podrán ser considerades com à delictuosas, apreciadess segons la fredor del Còdich que no distingeix; mes als ulls de un criteri humà ni aquestas paraules, ni aquells actes de resistència poden constituir delicto.

May, podrà caure sobre Agustina Soler la tata de criminal; es més aviat mereixedora de la doble aureola de filla exemplar y de víctima de las preocupacions funestas y de las rancunias sanyudas del clericalisme.

P. DEL O.

SOLUCIONS

A L'INSERTAT EN L'ULTIM NUMERO

- 1.ª XARADA.—Ar·ma·ri.
- 2.ª ENDAVINLLA.—Rapicuelo.
- 3.ª TRENCA-CLOSOAS.—Vilanova del Camí.
- 4.ª TERS DE SÍLABAS.—
RI CAR DO
CAR DI NA
DO NA TO
- 5.ª GEROGLÍFICH.—En cap gran cap, cab cap barret xich.

ENDEVINALLAS

XARADA

Dedicada à ma amiga A. R.

Llegeixi l'que 'm va passar
lo dimecres al mitj dia
quan venia de dinar
de casa la meva tia.

Tot tranquil jo me'n anava
à prendre cafè al Total
quan un home que passava
'm va tractar d'animal.

Vaig dirli que m'expliqués
perque havia dit allò
y plantarme un gran revés
va ser la contestació.

*Ju·dos! Jo com una fiera
me vaig posar al moment:
vaig dirli qu'era un tercera
faltat del enteniment.*

*M'anava à tornà à pellar,
pero vaig ser més llest qu'ell
y quart cop li vaig donar
en lo bell mitjà del clatell
que per terra va rodar.*

UN ESCOLAPI-LLO.

TRENCA-CLOSCAS

S. MARCELINO NOLAS

Formar ab aquestes lletras lo nom y apellido de un home polítich.

NOY DE FORA.

GEROGLIFICH

A . A
D D
I I I
R T

LO

PEPET PANXETA.

CORRESPONDENCIA PARTICULAR

Ciutadans Cucaratzxa, J. C. G., Un Calderí, F. Farré, Un Smart, Pau Truchs, J. Frasculo, R. F. y M., F. Desnaturalist, Narcís del Toro, Noy de 'n Nara, Un Repatriat, y J. Mora:—Lo qu'envian aquesta setmana no fa per casa.

Ciutadans Angel Moix, Palitrochs, Un 13 anti-fatalista, Candidat Cándido, Crach, Pau Ramón, Joan Rocavert, Un de Castell-bisbal, Ll. Torné y Ribó, Magarrufas, Patacons, y Tal-là Tal-lera:—Insertarém alguna cosa de lo que 'ns envian aquesta setmana.

Clutadà R. Muntané: La composició no diu res de nou.—Simón Alsina y Clos: Rebuda la poesia: va bé: la publicaré.—Cafeté badaloní: La de vosté es molt defectuosa de forma.—Q. Malleu: Necesitats de confeció 'ns obligan à retrassar algunes vegadas la publicació dels treballs que's reben. Per lo demés ja sab que 'ls que 'ns envia vosté son sempre ben rebuts.—J. Torras: La composicioneta de vosté es fluixa.—Cal d'Amor: La seva se ressent del mateix mal.—Pepe: ¿Ahont aniriam à parar si publicavam aquestes coses? La pornografia està desterrada de las nostres columnas.—Miquetas: Los seus versos no son aprofitables.—Anònim: (Badalona): Estém cansats de repetir que totes las notícies han d'estar firmades per persona que 'n respongué.—F. Llenas: Las dos composicions van molt bé: les utilisarem.—J. G. (Perpinyà): Ens hem enterat ab gust de la millora del malalt.—N. Bas: Rebut l' article: procuraré complaire'l sempre que tingüem espai per insertarlo.—J. M. C.: Aquest porro no raja prou fi: l'últim vers esta embussat.

ANTONI LOPEZ, editor. Rambla del Mitjà, 20

A. López Robert, impresor.—Asalto, 63.—Barcelona.

testa, à la qual podrán prestarhi l'seu concurs totas las agrupacions y entitats que simpatisin ab la causa de la víctima del clericalisme. A tal efecte, dijous al vespre va celebrarse una reunió preparatoria en lo Centre federal del Carrer de la Canada.

No li faltarà, donchs, à Agustina Soler, l' apoyo decidit dels elements avansats de Barcelona, y es de creure que tots quants estiman la llibertat de conciencia, qu'es de totas la primera y la mes essencial, sino també l'decoro de la capital de Catalunya, s'adherirán à un moviment que te per objecte treure de la nostra ciutat la mala nota que li ha cagut à sobre, de ser el baluart de la llopadà reaccionaria.

Las causes que s'han entaulat contra Agustina Soler son, segons sembla, per coaccions y desacato ab motiu de la seva actitud, quan lo Sr. Permanyer accompanyat del jutje, entrà à casa seva, després d'espantar la porta al objecte de obligar à la seva mare Maria Birbe, à rebre 'ls últims sagments.

Y además, per insults y atentats à l'autoritat, à conseqüència de las paraules que proferí la interessada, quan boja de desesperació, ab motiu de la mort recient de la seva pobre mare, qu'ella atribuï principalment à la violència que s'empleà per sacramentala, sigüé cridada al Palau de Justicia, pel jutje instructor de la primera causa.

No presumim de homes de lley, no coneixem tots els replechs y amagatalls del Còdich penal, pero basta tenir sentiments no ja humanitaris, sino simplement humans per comprender que ha de haverhi per forsa circumstancies eximants que han de impedir que continui sufrint las molestias de persecucions judiciales, una dona que tant ha sufert ja ab motiu de las violències de que sigüé víctima y ab motiu sobre tot de la mort precipitada de la seva pobre mare, à la qual idolatrava. Si no's poguessen invocar en favor de Agustina Soler, las circumstancies eximents de obcecació y arrebato, no podrían invocarse per ningú del mon.

Ella es en efecte, la filla exemplar, que per amor à la seva mare deixà de casar-se: que quan la veu malalta no dorm ni sossega per assistirla; qu'empenia robes y joyas per que res li falti; que observant petits síntomas de millora, que li obran el corà la esperança, procura impedir que ningú li parli de sagaments, ab perill d'empitjar lo seu estat. Ocorre, per fi, el fet que sab tothom: la seva casa es invadida, espayada la porta, els clericals amparats pel jutje fan irrupció en la cambra de la malalta, y quan aquesta manifesta que no vol res y que la deixin tranquila la filla amorosa y abnegada, s'abre expelida, arrastrada fora del local à viva forsa. ¿Qui no comprén, qui no participa de la seva exasperació? Los clericals